

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมยอมรับว่าทุกคนมีความเท่าเทียมกันปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความเท่าเทียมกันคือสิทธิทางการศึกษา (ศิริยุภา พูลสุวรรณ, 2545) โดยรัฐได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคลไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) รัฐบาลมีมติเห็นชอบประกาศให้ ปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับผู้พิการ ผู้บกพร่องและด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่องโดยมีเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาและบริการการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ จึงกำหนดเป็นนโยบาย “คนพิการทุกคนที่อยากเรียน ต้องได้เรียน” ดังนั้น เพื่อเป็นการประกันคุณภาพในการให้บริการทางการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องหรือพิการดังกล่าว จึงได้จัดการศึกษาในรูปแบบ “การจัดการเรียนร่วม” ขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนพิการได้มีโอกาสเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กล่าวว่า “...สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย” ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาทุกระดับจัดการเรียนร่วมเพื่อรองรับให้คนพิการหรือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้มีโอกาสเข้ารับการการศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551)

ในปี พ.ศ. 2547 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดโครงการนำร่องจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน 390 โรงเรียน โดยนำเอาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) มาใช้ในการดำเนินงาน (เบญจจา ชลธารินทร์, 2549) โดยพิจารณาเลือกโรงเรียนที่มีนโยบายการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการเรียนร่วม ตลอดจนมีจำนวนและประเภทของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมที่เหมาะสม มีบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษโดยการศึกษาหรือผ่านการฝึกอบรมเหมาะสมที่จะเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม (ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดนครสวรรค์, 2550) ดังนั้นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม คือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนอยู่ในโรงเรียนนั้นด้วยซึ่งจะได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละจังหวัดเพื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้หลักในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท มุ่งเน้นองค์ประกอบ 4 ด้านคือ 1) S = Student การดำเนินงานด้านนักเรียน 2) E = Environment การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม 3) A = Activities การดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) T = Tools การดำเนินงานด้านเครื่องมือ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของนักเรียน ภายใต้การนิเทศกำกับติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดต่าง ๆ และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดต่าง ๆ เป็นผู้ประสานงานในระดับพื้นที่ (เบญจา ชลธารันนท์, 2548)

จังหวัดกำแพงเพชร มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึงปีการศึกษา 2554 จำนวนทั้งสิ้น 57 โรงเรียน ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการเรียนร่วม โดยดำเนินการออกนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทุกปีการศึกษาโดยการทำงานร่วมกันกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจากสรุปผลการนิเทศในปีการศึกษา 2553 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วมยังพบปัญหาในเรื่องบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือและพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังน้อย (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวารินทร์ ถิ่นทวี (2549) ที่ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่าปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ คือ ด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในโครงการ และผลการวิจัยของ อมร เผ่าเมือง (2551) ที่ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2550 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนบางส่วนขาดความรู้ด้านกฎหมาย และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม ผู้ปกครองไม่ยอมรับความบกพร่องของนักเรียน ขาดงบประมาณสนับสนุน นักเรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียนจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม ขาดประสิทธิภาพในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ขาดสื่อการสอนที่เหมาะสม และไม่สามารถส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานเฉพาะทางได้

จากปัญหาและสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ยังไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์หรือดำเนินการไปพร้อมกับการประเมินโครงการ เมื่อมีการดำเนินโครงการไปแล้วก็จำเป็นต้องหาข้อมูลต่าง ๆ มาพิสูจน์ให้เห็นว่าผลการดำเนินงานของโครงการได้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด (มาเรียม นิลพันธ์ุ, 2540) เนื่องจากโครงการต่าง ๆ ที่มีการจัดทำกันส่วนใหญ่จะมีการระบุให้มีการประเมินโครงการอยู่ด้วยแต่ในทางปฏิบัติแล้วการประเมินโครงการมักจะไม่ได้จัดทำกันอย่างจริงจัง ทำให้ไม่ทราบว่าโครงการดำเนินการไปอย่างไรประสบความสำเร็จแค่ไหน (สุขุม มูลเมือง, 2530)

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 แต่ยังไม่เคยมีการประเมินผลผลิตโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนร่วมของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร จึงมีความสนใจในการประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ตามวัตถุประสงค์โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาผลผลิตของโครงการอย่างเป็นระบบ โดยยึดรูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Objective Based Model) ซึ่งเป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานโครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ ครอนบาค และ เคริกแพตทริก (สมคิด พรหมจัญ, 2552) การประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนในการดำเนินงานและกำหนดแนวทางเพื่อปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ตามวัตถุประสงค์โครงการ ดังนี้

1. ด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการได้อย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่
2. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบให้สามารถจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3. ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

4. ด้านนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิต ในด้านทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะทางวิชาการ ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของแต่ละบุคคล

5. ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้ ได้มุ่งประเมินผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยยึดรูปแบบการประเมินที่เน้น จุดมุ่งหมายเป็นหลัก ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการได้อย่างทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่

2. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบให้สามารถจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3. ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

4. ด้านนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิต ในด้านทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะทางวิชาการ ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของแต่ละบุคคล

5. ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอน และผู้ปกครอง โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554 จำนวน 57 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,377 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554 จำนวน 57 โรงเรียน ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอน และผู้ปกครอง รวมทั้งสิ้น 399 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้แก่

1. การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่
2. การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบให้สามารถจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
3. การส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
4. การได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิต ในด้านทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะทางวิชาการ ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
5. การให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้า และดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นสารสนเทศสำหรับใช้ประกอบการตัดสินคุณค่าโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้หรือไม่

2. การประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง การใช้เทคนิคกระบวนการทางการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานและสามารถใช้วัดประสิทธิผลของโครงการเพื่อช่วยในการตัดสินคุณค่าโครงการได้อย่างถูกต้อง โดยยึดรูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมายเป็นหลัก มุ่งประเมินผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้แก่

2.1 การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่

2.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบให้สามารถจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2.3 การส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

2.4 การได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิต ในด้านทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะทางวิชาการ ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2.5 การให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3. การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ หมายถึง การสนับสนุนให้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ที่กระจายอยู่ทุกอำเภอได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และให้บริการด้านการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ให้บริการ มีการจัดประชุม สัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมให้แก่โรงเรียนในเครือข่าย ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นสถานที่ศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนร่วมให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ สร้างเครือข่ายในการพัฒนาโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ และพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการเป็นโรงเรียนต้นแบบในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม

4. การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบให้สามารถจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดความก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ ของโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ มีการประชุมชี้แจงถึงทิศทางหรือระบบการให้บริการที่ชัดเจนในการจัดการเรียนร่วมให้กับครู ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างต่อเนื่อง การจัดอบรมหรือประชุมส่งเสริมในด้านความรู้ และเจตคติ ให้กับครู ผู้ปกครอง นักเรียนทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ การสนับสนุนในด้านสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ การแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนร่วม เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน การจัดสรรบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ การจัดให้ ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ

5. การส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ได้แก่ การจัดการเรียนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงสภาพความพิการหรือความบกพร่องของนักเรียน มีการปรับสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท จัดบริการห้องสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนพิการ มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ครูผู้สอน หรือครูผู้รับผิดชอบการศึกษาพิเศษ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนพิการโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนพิการได้อย่างเหมาะสม เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษ

6. การได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิต ในด้านทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะทางวิชาการ ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนอยู่ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้รับการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหา กับสังคม ตามสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล โดยการพัฒนาตามแผน IEP ของแต่ละบุคคล ในทักษะด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ทักษะการดำรงชีวิต ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน ความสามารถในการใช้เงิน ความสามารถในการช่วยทำงานบ้าน ความสามารถในการจัดหาและจัดเตรียมอาหารในการรับประทานอาหาร ความสามารถในการใช้บริการของสถานที่ต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ เช่น ไปรษณีย์ ธนาคาร โทรศัพท์สาธารณะ

6.2 ทักษะทางสังคม ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติตนในสังคม เช่น ความสามารถในการเล่นกับเพื่อน ความสามารถในการอยู่ร่วมกับชุมชน ความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

6.3 ทักษะทางวิชาการ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียน การสอนตามทักษะการเรียนรู้หรือสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล เช่น ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ

7. การให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง การดำเนินงานตามระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนทราบถึงนโยบายและวัตถุประสงค์การดำเนินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง บุคลากรในองค์กรและชุมชนได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือปรับหลักสูตร การสอนให้แก่นักเรียนพิการ การเข้าร่วมจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การร่วมกันปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการแต่ละประเภท และการมีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีการจัดทำโครงการให้ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนได้เข้ามาถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่นักเรียนพิการ มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชน มีการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงาน และได้ช่วยกันปรับปรุงแก้ไขปัญหาร่วมกัน

8. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมด้วย ซึ่งได้รับการคัดเลือกและการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อดำเนินงานตามภารกิจของโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 57 โรงเรียน

9. การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

10. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เด็กพิเศษ หรือนักเรียนพิการ หมายถึง เด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกี่ยวกับ 9 ประเภทความพิการ คือ ความบกพร่องทางการเห็น ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ความบกพร่องทางการพูดและภาษา ความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ออทิสติก และพิการซ้อน ที่เรียนอยู่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554

11. ประธานกรรมการสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการสถานศึกษาดมระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554

12. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือบุคคลที่ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชรปีการศึกษา 2554

13. ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554

14. ครูผู้สอน หมายถึง ครูประจำชั้นหรือครูที่ได้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่ไม่ใช่ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554

15. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ที่อุปการะเลี้ยงดูนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2554

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยเพื่อประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบผลผลิตการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร

2. ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการประเมินผลผลิตโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในจังหวัดกำแพงเพชร ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการระดับสูง นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ให้มีคุณภาพต่อไป

4. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจและผู้ที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต่อไป